

Μόλυνση από *Giardia* σε σκύλους και γάτες

Τι είναι η *Giardia*;

Η *Giardia duodenalis* (γνωστή και ως *G. intestinalis* ή *G. lamblia*) είναι ένα πρωτόζωο παράσιτο που έχει εξαπλωθεί σε παγκόσμιο επίπεδο και απαντάται σε ανθρώπους και ζώα, συμπεριλαμβανομένων σκύλων και γατών. Το παράσιτο εμφανίζεται συχνά σε περιβάλλοντα με υψηλή πυκνότητα πληθυσμού, όπως εκτροφεία σκύλων, καταστήματα κατοικίδιων ζώων και καταφύγια ζώων.

Κλινικά συμπτώματα

Η μόλυνση από *Giardia* μπορεί να προκαλέσει υδαρή, μαλακή και ενίοτε διαλείπουσα διάρροια σε όλα τα είδη, μια πάθηση που είναι γνωστή ως τζαρντίωση. Ωστόσο, η πλειονότητα των μολυσμένων σκύλων και γατών δεν παρουσιάζει κλινικά συμπτώματα.

Η πρόνωση είναι καλή στις περισσότερες περιπτώσεις, αλλά τα νεαρά, εξασθενημένα, ηλικιωμένα ή ανοσοκατεσταλμένα ζώα διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών.

Επιδημιολογία

Η νόσηση συνήθως διαρκεί αρκετές εβδομάδες ή μήνες. Οι κύστες της *Giardia* που βρίσκονται στα κόπρανα και στο περιβάλλον είναι άμεσα μολυσματικές για άλλα ζώα. Το παράσιτο μπορεί να μεταδοθεί μέσω της κατάποσης αυτών των κύστεων από μολυσμένο έδαφος, τροφή ή πόσιμο νερό, ενώ αρκούν μόνο λίγες κύστες για να προκαλέσουν μόλυνση.

Διάγνωση

Υπάρχει μια σειρά διαγνωστικών εξετάσεων για τη διάγνωση των μολύνσεων από *Giardia*, που κυμαίνονται από μεθόδους διάγνωσης στο επί τόπου σημείο περιθάλψης για κτηνιατρική χρήση έως αναλύσεις για μεγαλύτερο αριθμό δειγμάτων που πραγματοποιούνται σε εξειδικευμένα εργαστήρια. Τα θετικά αποτελέσματα πρέπει να ερμηνεύονται σε σχέση με την κλινική εικόνα, καθώς πολλά κλινικά υγιή σκυλιά και γάτες θα παρουσιάσουν θετικό αποτέλεσμα, αλλά δεν χρειάζονται θεραπεία.

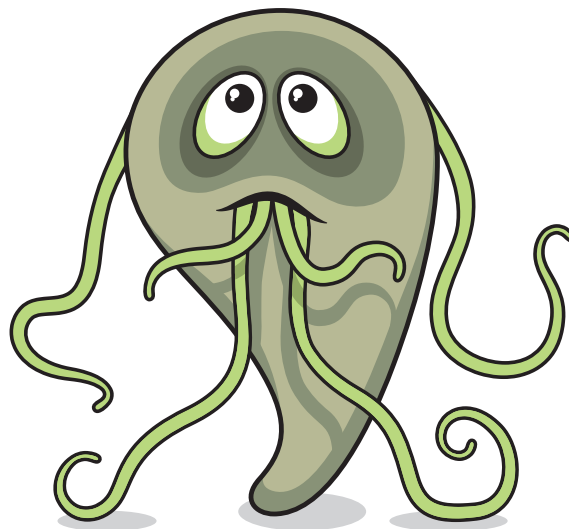
Οι διαγνωστικές εξετάσεις πρέπει να επαναλαμβάνονται σε ζώα στα οποία τα κλινικά συμπτώματα δεν έχουν βελτιωθεί. Αυτό πρέπει να γίνεται το αργότερο 3 ημέρες μετά την ολοκλήρωση της θεραπείας, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η μόλυνση εξακολουθεί να υφίσταται. Μια μεταγενέστερη θετική εξέταση, π.χ. 2-4 εβδομάδες μετά την ολοκλήρωση της θεραπείας, μπορεί επίσης να υποδηλώνει ότι έχει επέλθει επαναμόλυνση.

Εάν το ζώο έχει υποβληθεί σε θεραπεία και δεν ανιχνεύεται η *Giardia*, αλλά τα κλινικά συμπτώματα επιμένουν, συνιστάται η διενέργεια περαιτέρω διαγνωστικών εξετάσεων (π.χ. για άλλες πρωτοζωικές μολύνσεις, χρόνιες φλεγμονώδεις νόσους του εντέρου, τροφική αλλεργία).

Θεραπεία

Όταν ένα υγιές ζώο χωρίς κλινικά συμπτώματα βρεθεί θετικό στη *Giardia*, δεν συνιστάται θεραπεία. Αυτό θεωρείται γενικά ένα παροδικό, ασήμαντο εύρημα. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση όπου η θεραπεία για τον έλεγχο του παρασίτου αποτελεί μέρος ενός συνολικού προγράμματος ελέγχου σε μονάδες αναπαραγωγής ή εκτροφής σκύλων.

Η θεραπεία ενδείκνυται σε ζώα που παρουσιάζουν θετικό αποτέλεσμα στη διάγνωση της *Giardia* και εμφανίζουν κλινικά συμπτώματα.

Η φενβενδαζόλη (άμεσα ή μετά τον μεταβολισμό του προφάρμακου της, της φεβαντέλης) και η μετρονιδαζόλη είναι αποτελεσματικές κατά της *Giardia* στα ζώα. Μπορεί να εμφανιστούν νευρολογικές ανεπιθύμητες ενέργειες από τη μετρονιδαζόλη, ειδικά σε μικρές γάτες και γατάκια γι' αυτό η φενβενδαζόλη (ή η φεβαντέλη σε εγκεκριμένα σκευάσματα) θα πρέπει να αποτελεί τη θεραπεία πρώτης γραμμής. Η μετρονιδαζόλη (μόνη της ή σε συνδυασμό με φενβενδαζόλη ή φεβαντέλη) μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περιπτώσεις ανθεκτικής τζαρντίωσης. Ισχύουν περιορισμοί και για τις τρεις ουσίες και τα φύλλα οδηγιών πρέπει να διαβάζονται προσεκτικά, ειδικά αν χορηγούνται σε θηλάζοντα ζώα. Η φεβαντέλη διατίθεται μόνο σε συνδυασμούς με άλλα φάρμακα και, ως εκ τούτου, τα άλλα φάρμακα που περιλαμβάνονται σε αυτούς μπορεί να χρησιμοποιηθούν χωρίς ένδειξη αν η τζαρντίωση είναι ο μόνος λόγος για τη θεραπεία.

Συνοψίζοντας, η εγκεκριμένη από τους κτηνιάτρους θεραπεία πρώτης γραμμής είναι η φενβενδαζόλη (50 mg/kg μία φορά την ημέρα) για τουλάχιστον 3, αλλά ιδανικά 5, ημέρες. Η διάρκεια θεραπείας 3 ημερών, όπως ορίζεται στις άδειες κυκλοφορίας των προϊόντων, συχνά δεν είναι επαρκής, αν χρειαστεί, οι μακρύτερες θεραπευτικές αγωγές θα πραγματοποιούνται εκτός ενδείξεων.

Στα ζώα που παρουσιάζουν κλινικά συμπτώματα, το περίνεο και τα οπίσθια άκρα μπορούν να πλυθούν με σαμπουάν χλωρεξιδίνης για την απομάκρυνση των κύστεων από το τρίχωμα.

Έλεγχος

Για να υποστηριχθεί η κλινική ίαση της τζαρντίωσης, συνιστάται η μείωση της πρόσληψης υδατανθράκων στη διατροφή, καθώς η υπερβολική κατανάλωση υδατανθράκων μπορεί να ευνοήσει την ανάπτυξη δυνητικά παθογόνων βακτηρίων, όπως τα κλωστρίδια, στο εντερικό μικροβίωμα. Αντ' αυτού, μπορεί να είναι προτιμότερη μια διατροφή πλούσια σε εύπεπτες πρωτεΐνες. Οι αλλαγές στη διατροφή πρέπει να εφαρμόζονται κατά περίπτωση.

Για να ελαχιστοποιηθεί η μόλυνση από κύστες, οι χώροι των εκτροφείων πρέπει να καθαρίζονται, να στεγνώνουν και να απολυμαίνονται τακτικά. Στη συνέχεια, οι χώροι πρέπει να αφεθούν να στεγνώσουν για 48 ώρες πριν την επανεισαγωγή των κατοικίδιων. Τα κλινοσκεπάσματα πρέπει να πλένονται στους 60 °C ή σε υψηλότερη θερμοκρασία.

Ζωοανθρωπονόσος

Ο κίνδυνος μετάδοσης από σκύλους και γάτες στον άνθρωπο θεωρείται πολύ χαμηλός. Τα στελέχη της *Giardia* που προσβάλλουν ειδικά σκύλους και γάτες εντοπίζονται σπάνια στον άνθρωπο, αλλά στελέχη που προσβάλλουν τον άνθρωπο ενδέχεται να κυκλοφορούν στους πληθυσμούς σκύλων και γατών. Επομένως, ένας μολυσμένος άνθρωπος μπορεί να αποτελέσει πηγή μόλυνσης για ένα σκύλο ή μια γάτα, οι οποίοι με τη σειρά τους ενδέχεται να αποτελέσουν κίνδυνο μόλυνσης του ανθρώπου. Αν και ο κίνδυνος μόλυνσης του ανθρώπου είναι χαμηλός, τα άτομα που έρχονται σε επαφή με μολυσμένα κατοικίδια ζώα θα πρέπει να συμβουλευόμαστε τον οικογενειακό τους γιατρό εάν παρουσιάσουν σχετικά κλινικά συμπτώματα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις μολύνσεις από *Giardia*, ανατρέξτε στην Κατευθυντήρια Οδηγία 6 του ESCCAP: Control of Intestinal Protozoa in Dogs and Cats